

Aan: college van B&W

Sittard, 28 maart 2025

Onderwerp: bezuinigingsopgave

Ons kenmerk: 2025/005

Geacht college van B&W,

Op 8 oktober 2024 heeft u van ons een eerste reactie ontvangen op uw brief, waarin u Gemeenschappelijke Regelingen vraagt bezuinigingsvoorstellen uit te werken, zodat gemeenten het hoofd kunnen bieden aan het komend 'ravijnjaar' 2026. In deze reactie hebben wij toegelicht de zorgen van gemeenten om de kosten beheersbaar te houden uiterst serieus te nemen. De mogelijkheden tot kostenbesparing zijn naar aanleiding van deze brief direct geïnventariseerd en in de vergadering van het dagelijks bestuur op 25 september 2024 besproken. In deze vergadering heeft het dagelijks bestuur de uitwerking verder richting gegeven. De uitgewerkte reactie is in de daaropvolgende vergadercyclus behandeld, te weten de vergadering van het dagelijks bestuur op 13 november en het algemeen bestuur op 18 december 2024. Het algemeen bestuur heeft kennisgenomen van deze reactie en ingestemd met de uitwerkingsrichting, zoals voorgesteld in deze reactie. In de bijlage vindt u het volledige voorstel. De belangrijkste punten uit deze reactie zijn:

Centralisatie/intensieve samenwerking PIOFACH-taken

Omnibuzz onderschrijft het idee dat samenwerking kostenbesparend kan werken. Eerdere pogingen van Omnibuzz om op deze taken samen te werken met deelnemende gemeenten heeft geleid tot samenwerking op het gebied van het archief en salarisadministratie met Sittard-Geleen. Op andere vlakken, zoals privacy en juridische ondersteuning heeft dit niets opgeleverd. Maar dit geeft wel aan dat Omnibuzz positief staat tegenover dit voorstel en open staat

voor deelname aan de (nog in te stellen) werkgroep. Wij wachten hiervoor het initiatief van de afvaardiging van gemeentesecretarissen af.

Beperking personeelskosten

Omnibuzz heeft in een traject m.b.t. interne beheersmaatregelen de kosten voor externe inhuur al structureel tot een minimum beperkt. In verband met voorgaande suggestie staat Omnibuzz ook hier positief in en gaat er van uit dat dit door diezelfde werkgroep wordt opgepakt, waaraan Omnibuzz desgevraagd alle medewerking zal verlenen.

Schrappen van reserves

- » Het weerstandsvermogen van Omnibuzz is onderbouwd met een actuele risicoanalyse. Als het ‘financiële ravijn’ aanleiding geeft om dit te heroverwegen, kunnen wij desgewenst een voorstel doen. Uiteindelijk is de besluitvorming hiertoe aan het algemeen bestuur. Ons advies is om de huidige afspraken te handhaven.
- » De post onvoorzien is verplicht vanuit het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en vastgelegd in de financiële uitgangspunten en wordt derhalve gehandhaafd.
- » De indexeringswijze over meerdere jaren is gebaseerd op contractuele en wettelijke afspraken. Afzien van deze indexeringswijze zou leiden tot verhogingen van de begrotingswijzigingen en de stabiliteit van de begrotingen aantasten. De werkwijze wordt om deze redenen gehandhaafd.

Kritische reflectie nut en noodzaak activiteiten en handelingen

- » De vele wettelijke verplichtingen leiden tot hogere kosten, ook voor Omnibuzz. Het is onze plicht om aan de wettelijke verplichtingen te voldoen, echter maken we hierbij altijd een zorgvuldige afweging, waarbij we kijken naar kosten, urgentie, noodzaak, impact etc. Wij volgen hierbij de principes zoals landelijk worden voorgeschreven, namelijk gefaseerd toewerken naar volledige compliance. We hoeven niet alles direct op orde te hebben, maar het is wel belangrijk dat er stappen gezet blijven worden. Dit is ook de werkwijze die binnen Omnibuzz bestuurlijk is vastgelegd. Ons voorstel is om dit op dezelfde wijze voort te zetten. De werkzaamheden voor compliance hebben overigens een zeer beperkt aandeel in de totale kosten.
- » De totale overhead bij Omnibuzz gedraagt ongeveer 9%. De omvang van het vervoer is grotendeels bepalend voor de totale kosten, terwijl Omnibuzz geen directe invloed heeft op die omvang. Gemeenten bepalen immers de toegang tot en de voorwaarden van het vervoer. Vanuit kostenbesparingspotentie is de focus op (de toegang tot) vervoer daarom cruciaal.
- » Om een taakstelling van 5% te realiseren, is Omnibuzz afhankelijk van (de uitvoering van) gemeentelijk beleid en de bereidheid om (kwaliteits-) afspraken aan te passen. Kortom, het beheersbaar houden van het vervoer is een gedeelde verantwoordelijkheid van gemeenten en Omnibuzz. Om voor 2026 (nog) verder aan de gewenste taakstelling te voldoen, zetten we daarom vooral in op het intensiveren van onze adviesfunctie op het gebied

van indicatiestelling en ondersteuning van gemeenten in het reguleren van de toegang tot het vervoer. Hiervoor zijn met een groot aantal gemeenten al stappen gezet en/of sessies gepland.

- » Beperkende maatregelen zonder alternatief kunnen echter negatieve gevolgen hebben voor de participatie. Om te voorkomen dat de besparing beperkend werkt op de participatie van de klanten, zijn passende alternatieven zoals o.a. Wensbus, automaatje of een scootmobiel noodzakelijk. In de ideale situatie reizen onze (potentiële) klanten niet minder, maar maken ze minder gebruik van Omnibuzz. De Omnibuzz Reiswijzer, gepubliceerd op 1 januari 2025, gaan we hierbij als belangrijk instrument inzetten.
- » Overkoepelend voeren we projecten in het kader van publieke mobiliteit uit, waarbij met name de toeleiding naar het openbaar vervoer een speerpunt is, met o.a. de uitwerking van de Regiodeal in Noord-Limburg als mogelijke concrete uitwerking voor 2025. Ook hiermee willen we onze kosten beheersen met behoud van mobiliteit.
- » Het addendum met de vervoerders is per 1 januari 2025 beëindigd. Deze stap is niet gezet naar aanleiding van deze brief, maar op basis van ons eigen inzicht dat we weer terug kunnen naar de oorspronkelijke overeenkomst. Het dagelijks bestuur heeft overigens op 5 februari wel ingestemd met een afgeslankte vorm van een addendum voor de komende periode, waarmee toch nog aanvullende afspraken blijven bestaan met vervoerders die recht doen aan de realiteit en werkelijke vervoersvolume in relatie tot de prognoses tijdens de aanbesteding. In totaal valt de prijscompensatie bij achterblijvende vervoersvolumes nog steeds voor een groot deel weg en dit levert - bij gelijkblijvend volume - een aanzienlijke daling in de vervoerskosten op.
- » Met voornoemde maatregelen zetten we in op maximale besparingspotentie en minimaal kwaliteitsverlies van de dienstverlening. Hiermee verwachten we vanaf 2026 aan de taakstelling te voldoen. Mocht vervolgens de behoefte of noodzaak blijven bestaan om meer maatregelen te nemen, kunnen we deze de komende jaren alsnog uitwerken. Hierbij zijn tal van maatregelen denkbaar, maar deze tasten de kwaliteit en/of beschikbaarheid van het vervoer aan, beperken alle klanten in hun reismogelijkheden en leiden tot knellende uitgangspunten van de Wmo en het VN-Verdrag voor mensen met een beperking. De grote verschillen tussen gemeenten in ontwikkeling van het klantenbestand, het vervoersvolume en afgegeven indicaties en uitzonderingen, versterken het idee dat de aanpak vooral afgestemd moet worden op de gemeente specifieke situatie en generieke aanpassingen op het hele vervoerssysteem niet het juiste antwoord zijn op deze opdracht.
- » De besparingspotentie van de in dit voorstel beschreven maatregelen is dermate hoog dat dit ruimte biedt om wezenlijke besparingen te realiseren, maar de kwaliteit van het systeem intact te laten. Hierbij is het van belang om de excessen in vervoer aan te pakken en deze 'kopgroep' een passend alternatief te bieden. Dit zal in gezamenlijkheid met de gemeenten aangepakt moeten worden.

Kortom, om het vervoer beheersbaar te houden kijken we eerst naar de excessen in de vervoersvraag en de mogelijkheden om alternatieven passend te krijgen, voordat we inzetten op inperking van beschikbaarheid en/of kwaliteit van het vervoer. Deze opties kunnen op een later moment altijd nog uitgewerkt worden, als de eerdere maatregelen onvoldoende effect hebben.

Tot slot

Wij vertrouwen erop dat wij met deze uitwerking tegemoetkomen aan uw verzoek en wij zijn ervan overtuigd dat deze aanpak tot de gewenste uitkomst zal leiden, zo lang we deze uitdagingen in gezamenlijkheid aangaan. Wij hopen u hiermee tijdig en adequaat te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet.

Namens het dagelijks bestuur Omnibuzz,

Mr. G.M.F. Vreuls

Directeur

Bijlage:

- » Agendapunt 4.6 Notitie inzake bezuinigingsopgave t.b.v. de vergadering Algemeen Bestuur Omnibuzz dd. 18 december 2024